

Cene na većini evropskih tržišta električne energije porasle su u trećoj nedelji novembra i nedeljni prosek je u većini slučajeva bio iznad 200 evra po MWh. Porast tražnje i cena gasa i CO2, od kojih je poslednje bila rekordno, zasenio je proizvodnju energije vetra, koja je porasla na nekoliko tržišta. Ovim elementima se pridružila i manja proizvodnja solarne energije na skoro svim tržištima. Fjučersi za električnu energiju su takođe generalno zabeležili povećanje.

Proizvodnja fotonaponske i solarne toplotne energije i proizvodnja energije vetra

Tokom nedelje od 15. novembra, proizvodnja solarne energije na italijanskom tržištu porasla je za 12% u odnosu na proizvodnju prethodne nedelje. Međutim, na nemačkom tržištu proizvodnja sa ovom tehnologijom pala je za 62%. Na iberijskom i francuskom tržištu pad je iznosio 24% i 22%, respektivno, u istom periodu.

Za poslednju nedelju novembra, predviđanje proizvodnje solarne energije kompanije AleaSoft Energy Forecasting ukazuje na oporavak nemačkog tržišta u odnosu na prethodnu nedelju. S druge strane, na tržištima Španije i Italije očekuje se manja proizvodnja.

U nedelji od 15. novembra proizvodnja energije vetra je porasla na većini analiziranih tržišta u odnosu na prethodnu nedelju. Nemačko tržište je zabeležilo najveći rast, za 94%, a sledi iberijsko tržište sa porastom od 41%, što je u velikoj meri vođeno rastom od 153% registrovanim u Portugalu. Na italijanskom tržištu, proizvodnja sa ovom tehnologijom bila je veoma slična kao u prethodnoj nedelji. Izuzetak je bilo francusko tržište, gde je proizvodnja energije vetra u istom periodu pala za 22%.

Za nedelju od 22. novembra, prognoza proizvodnje energije vetra AleaSoft Energy Forecasting ukazuje na veću proizvodnju sa ovom tehnologijom na tržištima Francuske i Italije, dok se za ostala tržišta očekuje smanjenje proizvodnje energije vetra.

Potražnja za električnom energijom

Na većini evropskih tržišta tokom nedelje od 15. novembra zabeležen je porast potražnje za električnom energijom u odnosu na prethodnu nedelju. Pad prosečnih temperatura na skoro svim tržištima pogodovao je povećanju tražnje. Francusko tržište je zabeležilo rast tražnje za 4,5% i zadržalo je uzlazni trend petu nedelju zaredom. Na ostalim tržištima na kojima je tražnja porasla, poskupljenja su uglavnom bila manja od 2%.

S druge strane, potrošnja električne energije na britanskom tržištu ostala je praktično nepromenjena u poslednje dve nedelje, beležeći 5.077 GWh u nedelji od 8. novembra i 5.076 GWh od 15. novembra. Međutim, na nemačkom tržištu potražnja je pala za 0,5%, pod uticajem porasta prosečnih temperatura od 1°C.

Očekuje se da će u nedelji od 22. novembra potražnja zabeležiti rast na većini evropskih tržišta električne energije, prema prognozama potražnje AleaSoft Energy Forecasting.

Evropska tržišta električne energije

U nedelji od 15. novembra, cene na gotovo svim evropskim tržištima električne energije porasle su u odnosu na prethodnu nedelju. Izuzetak su bili tržište nordijskih zemalja Nord

Pool i tržište Nemačke EPEX SPOT, sa padom od 18% i 2,3% respektivno. S druge strane, najveći rast cena beleži tržište N2EX u Ujedinjenom Kraljevstvu – za 26%, dok je najmanji rast cena zabeležen na tržištu Holandije, EPEX SPOT, za 14%. Na ostalim tržištima poskupljenja su iznosila između 15% u Belgiji i 20% u Francuskoj.

U trećoj nedelji novembra, najviša prosečna nedeljna cena ostvarena je na tržištu Italije, IPEX, od 236,50 evra po MWh, dok je najniža prosečna cena iznosila 60,97 evra po MWh na tržištu Nord Pool. Na ostalim tržištima cene su se kretale između 167,52 evra po MWh na nemačkom tržištu i 236,23 evra po MWh na britanskom tržištu.

Najniža dnevna cena u nedelji, od 30,74 evra po MWh, registrovana je u petak, 19. novembra, na tržištu Nord Pool. Nasuprot tome, najviša dnevna cena u nedelji, od 307,70 funti po MWh, postignuta je u ponedeljak, 15. novembra, na britanskom tržištu. Ova cena je bila najviša od sredine septembra. Pored toga, tog dana u 18:00 CET na N2EX tržištu je dostignuta cena od 2.000,05 funti po MWh. Ova cena po satu bila je najviša od 15. septembra i druga najviša u istoriji britanskog tržišta.

Tokom nedelje od 15. novembra, povećanje tražnje i smanjenje proizvodnje solarne energije na većini tržišta pogodovali su povećanju cena. Pored toga, rast cena gasa i prava na emisiju CO2 takođe su uticali na rast cena, što je zasenilo povećanje proizvodnje energije vetra koje je registrovano na nekoliko tržišta. Međutim, u slučaju Nemačke, povećanje proizvodnje energije vetra jeste omogućilo pad cena na ovom tržištu.

Tržište fjučersa

Cene fjučersa za električnu energiju za prvi kvartal 2022. godine zabeležile su porast na svim analiziranim evropskim tržištima električne energije u nedelji od 12. i 19. novembra. Najveći rast zabeležen je na tržištu Francuske, EEX, sa rastom od 31%. S druge strane, na tržištu nordijskih zemalja, ICE, zabeležen je najmanji rast, koji je u ovom slučaju iznosio 13%.

U istom periodu, proizvod za 2022. godinu takođe je zabeležio porast na svim tržištima. U ovom slučaju, tržište Francuske je takođe bilo vodeće, sa rastom od 18%, ali je tržište Italije, EEX, zabeležilo najmanji rast, sa cenom kliringa na sesiji 19. novembra za 9,4% višoj u odnosu na sesiju od 12. novembra.

Brent, goriva i CO2

Cene kliringa fjučersa za naftu Brent za Front-month na tržištu ICE tokom treće nedelje novembra ostale su ispod 82,50 dolara/bbl. U petak, 19. novembra, registrovana je minimalna nedeljna cena kliringa od 78,89 dolara/bbl. Ova cena je bila za 4% niža u odnosu na prethodni petak i najniža od kraja septembra.

Zabrinutost zbog porasta pandemije COVID-19 u Evropi i uticaja na potražnju usled mera izolacije usvojenih u nekim zemljama, uticali su na smanjenje cena tokom treće nedelje novembra. Mogućnost usvajanja novih mera zaključavanja u više zemalja mogla bi da nastavi da utiče na evoluciju tražnje i cene fjučersa za naftu Brent u narednim danima.

Što se tiče cena TTF fjučersa za gas na tržištu ICE za Fronth-month tokom treće nedelje novembra, one su porasle sve dok u četvrtak, 18. novembra, nisu dostigle cenu od 95,17 evra po MWh. Ova cena je bila za 27% viša u odnosu na prethodni četvrtak i najviša od 14. oktobra. Međutim, u petak, 19. novembra, cena je pala za 8,5%, na 87,13 evra po MWh. Negativne vesti o procesu sertifikacije gasovoda Severni tok 2 pogodovala su poskupljenju u trećoj nedelji novembra.

Što se tiče fjučersa za emisiju na tržištu EEX za referentni ugovor za decembar 2021. godine, u trećoj nedelji novembra registrovali su cene klirniga iznad 65 evra po toni. Kao rezultat nedeljnih poskupljenja, u petak, 19. novembra, postignuta je cena od 69,35 evra po toni. Ova cena, pored toga što je bila za 9,6% viša u odnosu na prethodni petak, bila je najviša u istoriji.

Izvor: evwind.es